

23. AARG. N° 16

REDIGERET AF C. M. CHRISTENSEN

16. AUGUST 1923

FERIEHJEMMET

Det lakker nu stærkt paa Hældningen med Feriehemmets første egentlige Sæson, og Resultatet af denne kan med nogen Tilfredsstillelse benævnes som tilfredsstillende. Man kan ganske vist indvende, at Feriehemmet ogsaa var aabent forrige Aar, men for det første var det ganske kort Tid, Hjemmet var aabent, og for det andet var det hele saa ganske forsøgsmæssigt, at der egentlig ikke kunde høstes mange Erfaringer af den lille Sæson. Vi tror derfor, at man med Sandhed kan sige, at Feriehemmets første og egentlige Sæson er den, som nu snart er Slut.

Vi har haft mange Gæster derude i Aar, saavel af Foreningens egne Medlemmer som af Medlemmers Paarørende eller af helt udenforstaaende, og fra alle Sider har vi hørt loyprisende Ord om Hjemmet, og hvad dertil hører. Vi ved meget godt, at der er adskilligt at rette dernede, og der vil ogsaa blive gjort ærlige Forsøg paa at faa hele Indretningen dernede ført op i et saadant Plan, at saavel Gæsterne som Hjemmets Ledelse kan blive fuldtud tilfredse.

Om dette Hjem fortsatte Bestaaen skal Medlemmerne nu til at stemme ved den Afstemning, som finder Sted i den sidste Halvdel af denne Maaned, og som skal

være tilendebragt inden Maanedens Udgang.

Paa den med Stemmeseddelen følgende Redegørelse er egentligt sagt altdet, som behøver at siges, men vi vil dog alligevel her gennem Bladet knytte nogle Ord til Sagen, thi det kan dog hænde, at et eller andet Medlem ikke gennemlæser Hovedbestyrelsens Meddelelse eller maaske i Tankeløshed vilde smide Stemmesedlen bort og derved bidrage til at forfuske Afstemningens Resultat, for saa vidt vi ikke ogsaa ad denne Vej vilde rette en Henvendelse til Medlemmerne angaaende denne saare vigtige Sag, det gælder om at faa denne i det bedst mulige Leje, og hertil behøves alle gode Kræfters Medvirken. Af denne Grund vil vi haabe, at alle Medlemmer modtager Stemmesedlen med den faste Vilje at gøre deres Pligt, saavel overfor Organisationens som overfor deres Paarørende og sig selv.

Thi det ligger nu i Medlemmernes Hænder at bestemme over Feriehemmets fremtidige Skæbne.

Det er en vigtig Sag, hvorom der stemmes, og vi skal af den Grund anmode alle Feriehemmets Venner om at gøre et Stykke Arbejde for Feriehemmets fortsatte Bestaaen ved at agitere kraftigt for, at Afstemningen faar som Resultat, at en overvejende Del af Organisationens Medlemmer stemmer for, at Kredslovenes

§ 3 fortsat forbliver som den er, og at Afstemningen sætter et ordentlig Punktum for al Agitation mod Feriehjemmet.

Vi er tilbøjelige til at tro, at Feriehjemmet, alene ved sin Tilstedeværelse, har virket kraftigt for sin Ret til at være her, ligesom vi ogsaa tror, at en Masse af dem, der før saa med mindre glade Blikke til den Side, hvor Feriehjemmets Forkæmpere befandt sig, nu har skiftet Mening, og som vi siger, det er en god Sag, som vi alle maa være med til at føre frem. Det ses bedst af, at Andelstegningen ikke staar i Stampe, selv om vi staar overfor den vigtige Afgørelse, Medlemmerne nu skal træffe. — Man ser med Sindsro paa denne, og afventer ikke dens Resultat, men gaar med Sikkerhed ud fra som givet, at Medlemmerne vil stemme saavel i deres egen som i deres Organisations Interesse. Det er herom Spørgsmaalet er, og Hovedbestyrelsen anbefaler altsaa Medlemmerne at stemme for, at § 3 forbliver som den er, og hertil vil vi ogsaa slutte os. Vi ser altsaa saadan paa den Sag, at Medlemmerne bør gøre alt for at bevare vort kostelige Hjem ved Kallundborg Fjord og ikke vige tilbage for at være med i Arbejdet, selv om det ogsaa skulde koste baade Penge og Arbejde.

Der er det velsignede ved vort Feriehjem, at det virker ansporende paa alle, der kommer derned; dernede anspænder de sig af alle Kræfter for at bringe i Orden Ting, der mangler, og vendt tilbage til Tjenesten virker de paa alle som overbevisningstro Agitatorer. De tror paa Hjemmet og glæder sig over Minderne fra de Dage, de var dernede, og i Haabet om lyse og lykkelige Dage i Fremtiden.

Der skal altsaa stemmes om vi vil bevare vort Feriehjem eller vi ikke vil. — Vi ved meget godt, at man straks fra den anden Side vil sige, at det jo slet ikke er herom, at Striden staar, — thi nu vil allesammen bevare Hjemmet. Nej, siger man, det er kun § 3 i Kredslovene, det drejer sig om, og det er ikke det samme

som Feriehjemmet. — Heroverfor vil vi sige, at saa længe der ikke er sat noget andet i Stedet for § 3, saalænge er Feriehjemmets fortsatte Bestaaen ikke sikret, og det er i hvert Fald rigtigt. — Man har været saa forblændet i sin Iver for at faa gennemført en Aktion mod Feriehjemmet, at man ikke en Gang har haft Tid til at tage i Betragtning, hvad man vil sætte i Stedet for det, man vil kaste væk som ubrugeligt. Det kan altsaa ikke nytte, at man vil paastaa, at dette intet har at betyde. Thi at de frivillige Andele vil blive tegnet i stort Omfang i den kommende Tid, enten Afstemningen gaar til den ene Side eller til den anden Side, kan d'Hrr., som vil have ændret Lovene, ikke paaberaabe sig, man har ikke Brev paa noget i den Henseende og kan ikke bygge derpaa.

Vi vil derfor tilraade alle Medlemmer at stemme mod, at § 3 i Kredslovene ændres, herved sikrer man sig en rolig Udvikling af Feriehjemmet, sikrer sig Afløsning af den i Feriehjemmet staaende Kapital paa naturlig Maade.

Derfor stem for Lovenes Forbliven, som de er.

Til alle dem, som endnu ikke er Andelshavere, som i Anledning af Afstemningen i hvert Fald en Stund beskæftige sig med Feriehjemmet, skal vi henstille at tage den Tanke op til velvillig Overvejelse, om Tidspunktet nu ikke er kommen til at være med til at sikre Hjemmet økonomisk. Det kan jo gøres paa meget billige Betingelser — ved en 2 Kr. om Maaneden. — Vi vil antage, at adskillige Medlemmer vil benytte Anledningen til at tegne Andele, i Særdeleshed blandt dem, som vil have § 3 ændret. — Vi vil mene, at det er en logisk Følge af en Afstemning mod det obligatoriske Kontingent. — Vi faar se, om det holder Stik, men saadanne Udtalelser har man hørt.

Andelskapitalen er, som man andetsteds i Bladet kan se, snart oppe paa 100 000 Kr., og den Anstrengelse, der skal til for at bringe den op over dette

Beløb, er ikke større, end at den kan tages.

Næste Gang, vi bringer en Fortegnelse over tegnede Andele, kan vi meddele, at vi nu har naaet det første 100 000 Kr., og at vi er godt paa Vej mod det næste.

Tillige vil vi antage, at vi i næste Nummer kan meddele Afstemningens Resultat, og at dette maa være det, at alt forbliver, som det er.

Derfor siger vi endnu en Gang:

Stem for, at Lovene forbliver uforandrede.

PRISNIVEAUET

Det statistiske Departement har siden Juli 1915 foretaget Beregninger over Prisstigningens Indflydelse paa Udgifterne i et Husholdningsbudget. Den sidste Beregning foretoges i Januar 1923, og Resultatet blev offentliggjort i »Statistiske Efterretninger« Nr. 4, 1923. Beregningerne er nu ført op til Juli 1923.

Ved Beregningerne er man gaaet ud fra Forbruget i en Husholdning, saaledes som dette var før Krigen, og har derefter beregnet, hvad dette Forbrug vilde koste, betalt med de til de forskellige Tidspunkter gældende Priser. Det Forbrug, som er benyttet ved Beregningerne, er opstillet i Overensstemmelse med Statistikken over Husholdningsregnskaber for Arbejderfamilier i Hovedstaden paa gennemsnitlig 5 Personer og med en samlet aarlig Udgift i Juli 1914 paa gennemsnitlig 2 000 Kr.

Ved Lov om Statens Tjenestemænd af 12. September 1919 blev der fastsat bestemte Regler for Beregningen af Prisniveauets Bevægelser til Brug ved Fastsættelse af Dyrtidstillæg for Statens Tjenestemænd. Beregningen skal omfatte Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig, altsaa Hovedposterne i et almindeligt Husholdningsbudget. Efter Lovens § 90 skal de ved Udgifternes Beregning anvendte Varepriser tages som et Gennemsnit af de to Sæt Kvartalspriser, som indsamles i hvert Halvår. For det Pristal, der nu fastsættes, er det saaledes de i April 1923 og i Juli 1923 indsamlede Kvartalspriser, der skal anvendes, og det er altsaa Gennemsnittet af Prisniveauet paa disse to Tidspunkter, der faar Udtryk i de nu foretagne Beregningers Resultater. Med Hensyn til Frengangsmaaden ved Indsamlingen af Prisoplysninger, der foregaar gennem Kommu-

nalbestyrelserne, har Departementet i April Maaned i Aar anmodet hver enkelt Kommune om en Redegørelse for, hvorledes Indsamlingen af Priser foregik. De paa denne Foranledning modtagne Oplysninger har givet Departementet det Indtryk, at de Regler, som er fastsat for Indsamlingen, følges, og at der i Kommunerne anvendes betydelig Omhu ved Fremskaffelsen af Prismaterialet, saavel med Hensyn til at fremskaffe saa mange Oplysninger som muligt som med Hensyn til at kontrollere de modtagne Oplysningers Overensstemmelse med de faktisk betalte Priser i de enkelte Kommuner.

Udgiftstallene skal efter Loven beregnes paa Grundlag af Gennemsnitspriser for Hovedstaden, Provinshyerne og mindst 100 Landkommuner med større bymæssige Bebyggelser, og der er herved skabt et saa bredt prisstatistisk Grundlag for Beregningerne som praktisk mulig.

Da Beregningen til Brug ved Fastsættelse af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg iøvrigt skal foregaa efter de samme Principper, som anvendes ved det almindelige Pristal, er Resultatet deraf indgaaet i Beregningerne for det samlede Husholdningsbudget, og for de Poster, som ikke indgaar under de nævnte Hovedposter, er der foretaget en særskilt Beregning.

Omstaaende tabellariske Oversigt indeholder Tal for Udgifternes Størrelse i det anvendte Normalbudget, der i 1914 var paa 2 000 Kr., efter de til de forskellige Tidspunkter foretagne Beregninger over Prisstigningens Indflydelse. Ved Beregningen i Juli Maaned 1923 var Udgifterne paa et saadant Budget 4 081 Kr. Efter Beregningen i Januar 1923 var Udgifterne 3 963 Kr., og der har saaledes været en Stigning i Udgiftstallet.

Oversigten indeholder tillige Tal for den procentvise Prisstigning for de enkelte Varegrupper, idet hver enkelt Udgiftspost efter Priserne i Juli 1914 er sat lig 100, og Udgiftstallene til de forskellige Tidspunkter er sat i Forhold hertil.

Herefter har Stigningen siden Juli 1914 været: for Fødevarer 88 pCt., for Klæder, Fødtøj og Vask 139 pCt., for Bolig 60 pCt., for Brændsel og Belysning 182 pCt., for Skatter, Kontingenter o. s. v. 154 pCt. for andre Udgifter 106 pCt., og den samlede Stigning for hele Budgettet udgør 104 pCt. Siden Januar 1923 er Indekstallet for Prisstigningen (Pristallet) steget med 6 Points.

Med Hensyn til Prisbevægelsen indenfor de enkelte Varegrupper og Udgiftsposter siden Januar 1923 skal gøres følgende Bemærkninger.

For *Fødevaregruppen* som Helhed har der været en Stigning i Udgiften, nemlig fra 1 709 Kr. til 1 785 Kr. Udgiftsstigningen fremkommer

Udgifterne i et Husholdningsbudget for en Arbejderfamilie, beregnet efter Priserne ved hver af de foretagne Undersøgelser.

	Juli 1914	Juli 1916	Juli 1917	Juli 1918	Juli 1919	Juli 1920	Juli 1921	Juli 1922	Jan. 1923	Juli 1923
Fødevarer:	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Flæsk, Kød og Paalæg . . .	234	420	370	483	569	684	648	441	449	450
Mælk, Ost og Æg	290	424	496	499	612	{ 358	299	222	250	232
Margarine, Smør og Fedt. }						{ 349	264	212	214	209
Fisk, fersk og salt	30	38	42	42	60	50	51	40	39	38
Brød	153	194	284	264	269	317	391	310	288	293
Mel, Gryn og lign	33	59	80	82	85	116	101	67	63	67
Kartofler, Grønsager, Frugt	54	65	82	120	143	183	163	151	97	148
Sukker, Urtekram, Øl m. v.	156	186	226	287	277	351	325	302	309	348
Tilsammen . . .	950	1386	1580	1777	2015	2408	2242	1745	1709	1785
 Klæder, Fodtøj, Vask	 270	 432	 513	 702	 837	 959	 669	 587	 594	 644
Bolig	285	292	300	307	322	371	403	443	443	456
Brændsel og Belysning . . .	100	175	220	275	292	563	401	301	277	282
Skatter, Kontingenter, o. l. .	210	210	210	210	340	476	632	535	564	533
Andre Udgifter	185	223	271	364	415	457	396	376	376	381
Tilsammen . . .	1050	1332	1514	1858	2206	2826	2501	2242	2254	2296
I alt . . .	2000	2718	3094	3635	4221	5234	4743	3987	3963	4081

Udgiftstigning, beregnet i Procent af Udgiften i Juli 1914 (Udgiften i Juli 1914 = 100):

	Juli 1914	Juli 1916	Juli 1917	Juli 1918	Juli 1919	Juli 1920	Juli 1921	Juli 1922	Jan. 1923	Juli 1923
Fødevarer	100	146	166	187	212	253	236	184	180	188
Klæder, Fodtøj, Vask	100	160	190	260	310	355	248	217	220	239
Bolig	100	102	105	108	113	130	141	155	155	160
Brændsel og Belysning . . .	100	175	220	275	292	563	401	301	277	282
Skatter, Kontingenter o. l. .	100	100	100	100	162	227	301	255	269	254
Andre Udgifter	100	121	146	197	224	247	214	203	203	206
I alt . . .	100	136	155	182	211	262	237	199	198	204

som Resultat af en noget forskellig Bevægelse paa de enkelte Budgetposter. Stærkest har Stigningen været for Sukker, Urtekram m. v. og for Grøntsager. De sidstnævnte Varer har i indeværende Sommersæson været ret dyre, og den Gennemsnitspris, som fremkommer af April- og Julipriserne, er hyppigst højere end den tilsvarende Pris i Fjor. For Grupperne Mælk, Ost, Æg og Margarine, Smør, Fedt er Udgiftstallene gaaet noget ned.

Prisbevægelsen for *Klæder, Fodtøj og Vask* er for de Varer, for hvilke der ikke haves direkte Prisoplysninger, beregnet paa Grundlag af Oplysninger, som Departementet har modtaget fra forskellige Organisationer og en Del større Handels- og Produktionsfirmaer med særlig Sagkundskab paa disse Omraader. Det bemærkes, at der er lagt Vægt paa at faa Oplysninger ikke alene fra Hovedstaden, men ogsaa fra det øvrige Land. For Manufakturvarer har de indsamlede Oplysninger vist Opgang i Priserne og man er som samlet Resultat af Beregningerne naaet til en Stigning i Udgiftstallet for Manufakturvarer paa ca. 50 Kr. Udgiften til Fodtøj har været lidt nedadgaende, medens Vask (Sæbe) er blevet lidt dyrere.

Udgiften til *Bolig* er beregnet paa Grundlag af Oplysninger fra Huslejestatistiken i Slutnin-

gen af 1922 for Hovedstaden, Provinsbyerne og 110 Landkommuner. Denne sidste Undersøgelse af Huslejeniveauet viste en gennemsnitlig Stigning fra 1916 paa ca. 45 pCt. i Hovedstaden og 57—58 pCt. i Provinsbyerne. Fra 1914 er Huslejen regnet at være steget gennemsnitlig 60 pCt.

For *Brændsel og Belysning* er Udgifterne steget fra 277 Kr. til 282 Kr. Stigningen skyldes højere Priser for Kul og Koks.

De samlede Udgifter til *Kontingenter, Skatter o. s. v.* er gaaet ned fra 564 til 533 Kr. Nedgangen skyldes Skattebeløbet, idet denne Udgiftspost for indeværende Finansaar er beregnet paa Budgettets Gennemsnitsbeløb for Aaret 1922, medens de to foregaaende Beregninger over Skattebeløbet foretoges paa Grundlag af Budgettets Gennemsnitsbeløb i 1921. Indsamlede Oplysninger fra Provinsbyerne og Landdistrikterne viser, at der gennemsnitlig er sket en Forhøjelse af Ligningsprocenterne, og dette har i nogen Grad modvirket den Nedgang, som de lavere Indtægtsbeløb ellers vilde give i Skattebeløbet. De ordinære Kontingentydelser, som indgaar i Beregningerne, er opført med samme Beløb som ved den foregaaende Beregning.

Den sidste Gruppe, *Andre Udgifter*, rummer en Række forskellige Poster, bl. a. Vedligehold-

delse af Inventar m. m., Tobak, Fortæring udenfor Hjemmet, Aviser m. m. Der har været nogen Tendens til Prisstigning paa Husholdningsartikler og lign., og dette har bevirket en mindre Stigning af det samlede Udgiftsbeløb i denne Gruppe.

For den Del af det samlede Budget, der indgaar i Beregningerne af Tjenestemændenes Dyrtidstillæg (Fødevarer, Beklædning, Brændsel og Belysning samt Bolig), d. v. s. alle Udgiftsposterne i det omhandlede Husholdningsbudget undtagen de to sidste (Skatter, Kontingenter o. s. v. og Andre Udgifter), var Udgiften i Juli 1919 3466 Kr.

Efter Tjenestemandsoven blev Dyrtidstillæget fastsat til 702 Kr. aarlig for Gifte (fra Oktober 1919), og dette Tillæg skal for hvert Halvaar pr. 1. Oktober og 1. April forhøjes eller nedsættes med 54 Kr. aarlig for hver fulde 3 pCt., Udgiftstallet ændres i Forhold til Udgiftstallet i Juli 1919. Ugifte Tjenestemænd faar to Tredjedele af Dyrtidstillæget for gifte Tjenestemænd.

Siden den første Fastsættelse af Dyrtidstillæget har Udgiftstallet og dermed Dyrtidstillæget forandret sig paa følgende Maade:

	Udgiftstal		Stigning		Dyrtidstillæg pr. Aar		Gifte Ugifte	
	Kr.	i pCt.			Kr.	Kr.		
Juli 1919 . .	3 466	—	1/10	19—21/2	20	702	360	
Januar 1920	4 020	16,0	1/4	20—20/2	20	972	648	
Juli 1920 . .	4 302	24,1	1/10	20—21/2	21	1 134	756	
Januar 1921	4 363	25,9	1/4	21—20/2	21	1 134	756	
Juli 1921 . .	3 716	7,2	1/10	21—21/2	22	810	540	
Januar 1922	3 220 ÷	7,1	1/4	22—20/2	22	594	396	
Juli 1922 . .	3 076 ÷	11,2	1/10	22—21/2	23	540	360	
Januar 1923	3 023 ÷	12,8	1/4	23—20/2	23	486	324	
Juli 1923 . .	3 167 ÷	8,6	1/10	23—21/2	24	594	396	

Den sidste Beregning giver altsaa en Nedgang i Udgiftstallet fra Juli 1919 paa 299 Kr. eller 8,6 pCt., og Dyrtidstillæget bliver herefter for Halvaaret Oktober 1923—Marts 1924 at beregne efter et aarligt Beløb af 594 Kr. for gifte og 396 Kr. for ugifte.

DET OFFENTLIGES TJENESTEMÆNDS OG DE PRIVAT ANSATTES STILLING

Foredrag i »Dansk Forening for Socialpolitik«
den 26. Februar 1923.

Af V. Jespersen, Kontorchef i Københavns
Magistrat.

(Sluttet.)

Fra de Tjenestemænd, der maa jævntilles med Arbejderstanden, vil Protesten vistnok være endnu mere energisk og til at begynde med ganske summarisk. Der ræsonneres her saaledes, at de privat ansatte Arbejdere maa

klare sig med de Renter, som de sociale Love giver, og med deres Sygekasser, og at Tjenestemændene ogsaa vilde kunde dette, hvis det skulde være; at de Goder, som de har som Tjenestemænd, er bedre end de privat ansattes, bestrides dog selvfølgelig ikke, men det gøres gældende, at dels betales der jo 2½ Procent, og dels kan man ikke uden videre debitere en Mand for de Goder, man frivilligt tilstaar ham. Hvad endelig Uniformen angaar, har jeg ligefrem hørt en Organisationsleder udtale, at det offentlige maa sige Tak til, naar Tjenestemændene overhovedet er villige til at gaa med det Kluns paa. — Dette er imidlertid kun, hvad man maaske kunde kalde det officielle Standpunkt. Hvis man taler enkeltvis med Tjenestemændene og deres Organisationsledere, indrømmes det beredvilligt, at Tjenestemandsgoderne er af stor Betydning, og at det ogsaa spiller en pekuniær Rolle. Det er saaledes straks klart, at den Præmie, man sparer i Sygekassen ved ikke at behøve at sikre sig Sygepengeunderstøttelse, er ren Gevinst; det er ca. 50 Kr. om Aaret. Ogsaa Medlemsbidraget i Arbejdsløshedsunderstøttelseskasse sparer man; det er mange Penge, for Tiden vistnok almindeligvis 2—300 Kr. om Aaret; og selv under mere normale Forhold er det et ikke helt lille Beløb, der spares her. Saa kan det naturligvis ikke nægtes, at det er en Fordel at faa gratis Uniform, selv om man ikke vil regne med Uniformens Anskaffelsesomkostning, men alene med, hvad man sparer i civil Beklædning. Naar man lægger disse Poster sammen, kommer man allerede et godt Stykke opad imod de 10 Procent, og jeg vilde tro, at det er de færreste Tjenestemænd, som ikke vil indrømme, at Fordelen ved Pension fremfor Invalide- og Aldersrente ogsaa set fra deres Synspunkt er noget mere værd end de 2½ Procent, der afkortes. Alt i alt vil der saaledes næppe heller fra de underordnede Tjenestemænds Side kunne blive rejst alvorlige Indvendinger imod, at man angiver Værdien af Tjenestemandsgoderne set fra deres Synspunkt til ca. 10 Procent.

I de Beregninger, jeg her har foretaget, har jeg slet ikke taget Hensyn til den store Fordel, det er for Tjenestemandstanden, at den under Kriser har sit saa nogenlunde paa det tørre. Værdien heraf værdsætter de, der ikke selv er Tjenestemænd, meget højt. I en morsom Artikelserie i »Berlingske Tidende« i November 1908 skrev daværende Generaldirektør M. Rubin følgende:

»Mens Embedsmanden, der enten selv nyder Pension eller ser forhenværende Kolleger eller disses Efterladte nyde den, regner med smaa Tal og hurtig nok kommer til Ende med Beregningen, bevæger de andre sig i Forestillin-

ger, hvor de næsten kommer udenfor den naturlige Talrække. Han har saa og saa meget om Aaret, og saa har han Pension, dette Trylleord paakalder Forestillingen om noget uhyre, der gør Embedsmanden til denne Verdens Udkaarne og øger Lønnen for hans Gerning i det umaalelige.

Disse Ord, der er skrevet i Kriseaaret 1908, passer ikke mindre godt for Kriseaaret 1923, navnlig Ordet »umaalelig« er aldeles rammen- de. For den, der staar paa et synkende Vrag, er Værdien af en Plads paa den faste Grund uanset hvor ringe den er, umaalelig. Men derfor kan den netop heller ikke »maales«; den kan ikke tages med i Beregningen. Den er et rent subjektivt Fænomen, og den har sit modsvarende i det, der føles i de gode Tider, naar alt og alle løber Tjenestemændene forbi, saaledes at de synes at være de eneste, til hvem Chancen aldrig kan komme. Den faste Stilling købes paa Bekostning af Chancen; Chancen tages paa Bekostning af den faste Stilling. De to Ting ophæver hinanden. Dette er maaske ikke let at erkende for det private Arbejdslivs Folk i Aaret 1923, ligesom det ikke var let at erkende for Tjenestemændene i Højkonjunktursens Tid; men rigtigt er det alligevel.

Men ved Vurdering af det, som kan og skal vurderes, mener jeg altsaa, at man naar til følgende omtrentlige Tal: Udgiften til Tjenestemandsgoderne kan for det offentlige, der skal udrede dem, anslaaes til ca. 20 Procent af Lønnen; deres Værdi for Modtagerne kan derimod kun anslaaes til ca. 10 Procent, dette saaledes at forstaa, at Tjenestemændene ved Sammenligning med privat ansatte bør indrømme, at de foruden Lønnen har et Plus paa ca. 10 Procent af denne.

Skal man heraf slutte, at Tjenestemandslønnen bør være ca. 10 Procent lavere end de tilsvarende privat ansattes? Ja, i en Tilværelse, hvor alt var ordnet paa ideel Maade, er der ingen Tvivl om, at dette Spørgsmaal maatte besvares bekræftende. Hvor alle faar netop, hvad der tilkommer dem, er det klart, at hvis nogen har en Særfordel i en eller anden Retning, saa bør det fradrages paa anden Maade; ellers ophæves jo Ligeligheden.

Men Verden er ikke ideelt indrettet, og saaledes som den nu een Gang er, tror jeg, at man skal vogte sig for at ville nedsætte Tjenestemandslønnen af Hensyn til Tjenestemandsgoderne. Der er særlig to Forhold, der her maa tages i Betragtning. For det første kræver Samfundets Sikkerhed og Ro, at Tjenestemandsstanden er besindig og rolig og ikke ved Strejker og Opsigelser bringer Samfundet i Fare. Dette maa der betales en Præmie for; man maa sørge for, at Tjenestemandsstanden

har Grund til at føle sig i alt Fald saa nogenlunde tilfreds med de Kaar, der bydes den. For det andet maa det betænkes, at Tjenestemandslønnen er en Klasseløn, hvor der ikke gøres Forskel paa dygtige og mindre dygtige, men hvor alle indenfor samme Kategori faar samme Gennemsnitsløn. En saadan Lønordning kan kun tilvejebringes paa en å to Maader; enten sætter man Klasselønnen svarende til Gennemsnittet, og i saa Fald tager man fra de dygtige det, som man giver til de mindre dygtige; eller ogsaa sætter man Lønnen efter de dygtige og giver altsaa de mindre dygtige et ufortjent Plus. Det første er det fordelagtigste for de offentlige Kasser, men det er farligt, fordi de dygtige nu en Gang er dem, man sidst skal forsøge at gaa for nær — jeg sigter her ikke udelukkende til de ganske exceptionelle, men til f. Eks. den dygtigste Trediedel —; derfor bliver det offentlige nødt til at være forsigtig med sin Lønansættelse. Hvor stor eller hvor lille Vægt man vil lægge paa disse Argumenter, bliver naturligvis i sidste Instans en Skønssag; jeg for min Del skønner, at det offentlige for de store Klassers Vedkommende ikke bør sætte Lønnen saa lavt, at Tjenestemandsgodernes Værdi behøver at bringes ind i Regnskabet for at tilvejebringe Balance med de privat ansatte.

Ifølge de gældende Overenskomster er de privat ansatte Lønarbejdere i Februar Maaned i Aar gaaet ned med 6 Procent af Lønnen. Ved en Gennemsnitsløn af 4000 Kr. for helaarsbeskæftigede betyder dette en Nedgang paa ca. 240 Kr. Tjenestemændene er fra 1. Oktober 1922 gaaet ned med 54 Kr. i Dyrtidstillæget, og fra 1. April 1923 gaar Dyrtidstillæget yderligere 54 Kr. ned, ialt altsaa 108 Kr. Ifølge dette Forslag, som Regeringen den 21. Februar 1923 har fremsat angaaende Konjunkturtillæget, skal dette fra 1. April 1923 at regne nedsættes med 126 Kr. aarlig for gifte Tjenestemænd i de store Tjenestemandsgupper. Til sammen bliver Nedgangen altsaa 234 Kr. eller paa det nærmeste det samme Beløb, som de privat ansatte Lønarbejdere er gaaet ned. For- saavidt er Forslaget fuldt forstaaeligt.

Efter Statistiske Efterretningers Oplysninger om Arbejdslønnen i Industrien kan Gennemsnitstimefortjenesten for ufaglærte Arbejdere i Provinsen for Tiden anslaaes til ca. Kr. 1,22; ved 2500 Timers aarlig Beskæftigelse — hvad der vistnok er det almindelige for Tjenestemænd — giver dette en Aarsfortjeneste paa 3050 Kr. Hvis Lovforslaget vedtages, vil Provinstjenestemænd i Bundklassen (Etaternes 16. Lønklasse) med et gennemsnitligt Provinstedstillæg af 240 Kr. faa en Slutløn af 3390 Kr. Her er altsaa en ret stor Margin at løbe

paa til Dækning af Mindreløn for unge og ugifte Tjenestemænd og til Vanskelighederne ved en Gennemsnitsløn, og Tjenestemandsgoderne Pengeværdi behøver ikke at tages med for at forsvare Lønansættelsen. For københavnske, ufaglærte Arbejdere er det tilsvarende Tal — beregnet efter en Timefortjeneste af Kr. 1.45 — 3625 Kr., og for københavnske Statstjenestemænd bliver det tilsvarende Lønningstal, 3600 Kr.; her er altsaa ingen Margin, og her bliver det altsaa nødvendigt at ty til det foran. omtalte Argument.

Hvis Staten saaledes som Københavns Kommune havde fastsat Stedstillægget for København til ca. 900 Kr. i Stedet for 450 Kr., vilde denne Vanskelighed ikke have foreligget. Men dette skal jeg ikke komme nærmere ind paa her, jeg skal nøjes med at henvise til, hvad jeg tidligere har udtalt herom i Ministeriernes Maa-
nedblad for 1921, Side 11.

Ja, saa endte jeg alligevel med at komme til at berøre det aktuelle, skønt det egentlig ikke var min Hensigt. Men jeg vender tilbage til Tjenestemandsgoderne for at søge at sammenfatte, hvad der er min Mening om dem.

Tjenestemandsgoderne giver Tjenestemandstanden en usigelig Tryghed. Dette er deres store Fordel baade for Tjenestemanden og derigennem for Offentligheden. Men hele Tjenestemandsskikningen lider under en vis Stivhed, ikke mindst med Hensyn til Lønfastsættelsen, som jeg kun lige har faaet Tid til at berøre, men ogsaa med Hensyn til Reglerne for Tjenestemandsgoderne. Man kan maaske udtrykke det saaledes, at det offentlige sikrer sine Tjenestemænd imod at blive behandlet efter For-godtbefindende, men samtidig har afskaaret sig fra at behandle den enkelte efter For-tjeneste.

For de privat ansatte er det modsatte Til-fældet. Her er der Bøjelighed til Stede, saa-
ledes at der i Almindelighed ikke er nogen Hindring for, at Arbejdslederne kan behandle den enkelte efter Fortjeneste, men det, det skor-
ter paa, er Tryghed.

Verdensudviklingen gaar stedse mere og me-
re i Retning af, at Antallet af selvstændige formindskes, og Antallet af ansatte forøges, og Betydningen af, at de Vilkaar, som ansatte lever under, er tilfredsstillende for alle Parter, bliver derfor større og større. Jeg tror, at der fra det offentlige Side kan læres meget af de privat ansattes Vilkaar, og at der omvendt kan læres meget af det offentlige med Hensyn til, hvorledes de privat ansattes Vilkaar bør være. Det vil glæde mig, om det i Aften maa lykkedes mig at pege paa nogle af de Punkter, der her kan komme i Betragtning.

50 SVÆRE 1 E 1 GODSTOGSLOKO- MOTIVER TIL „SOUTHERN PACIFIC LINES“.

Ved Otto Bendixen.

Vi har i tidligere Artikler beskrevet de store Mallet, leddelte Lokomotiver, som bruges paa adskillige Jernbaner i de Forenede Stater. In-
tet Steds har Lokomotiverne naaet en Størrelse som der i de ubegrænsede Muligheders Land, hvor der ydes et intensivt Arbejde fremad mod det bedste, der kan præsteres. Det er interes-
sant at se, med hvilke Kæmpeskridt Udvik-
lingen i Jernbane-Tekniken gaar fremad. Men det er ikke alene selve Lokomotiverne der naar det kæmpemæssige. *Baldwin's Lokomotivfabrik i Philadelphia*, som med en Arbejdsstyrke

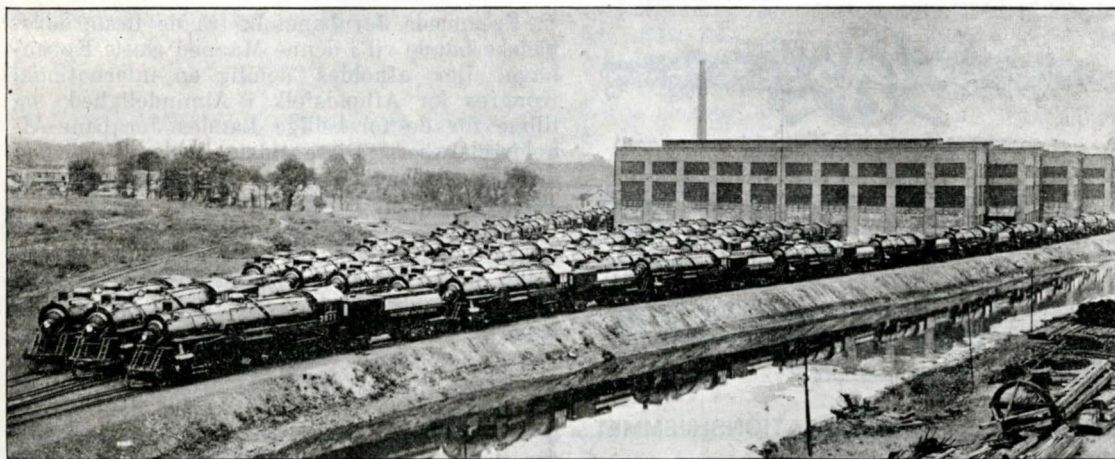

Fig. 1. 50 1 E 1 Lokomotiver til „Southern Pacific“ Jernbanen samlede og færdige til at forlade Baldwin's Lokomotiv Værksted.

paa ca. 20 000 er i Stand til at bygge omkring 2 500 Lokomotiver om Aaret, leverede i Fjor 50 svære Godstogslokomotiver af 1 E 1 Typen til »Southern Pacific« Jernbanen. Disse Lokomotiver forlod samtidig Baldwin's Fabrik og 20 af dem dirigeredes samlede i eet Tog med en Montør paa hver Maskine til deres Bestemmelsested.

Denne Levering beskrives i en interessant Artikel i det amerikanske Tidsskrift »Railway and Locomotive Engineering«, og som vi i det følgende skal gengive. De vedføjede Illustrationer skyldes Fotografier, som er os tilsendt fra Baldwin's Fabrik.

Det vil være af stor Interesse for Publikum i Almindelighed og Jernbanemænd i Særdeleshed at erfare, at det største Tog af Lokomotiver, som Verden endnu har set, er blevet befordret gennem Landet. 50 Lokomotiver af 1 E 1 Typen er fuldført paa Baldwin Lokomotivfabriken's Eddystone Anlæg til Southern Pacific Jernbanen og 20 af disse Maskiner er allerede mere end Halvvejen paa deres Rejse samlede i eet Tog, og de øvrige vil følge i hurtig Rækkefølge. Dette Tog er omtrent en halv Mil (engelsk) langt (0,8 km.) foruden Tog- og Skydelokomotiverne. Fremførelsen af Toget er arrangeret af Pennsylvania Jernbanen, og hvert Lokomotiv er bemannet med en erfaren Montør fra Baldwin's Lokomotivfabrik.

Illustrationen i Fig. 1 viser et Billede af de opstillede 50 Lokomotiver, og medens der under Krigsperioden var mange bemærkelsesværdige Samlinger af Lokomotiver at se hos Baldwin og andre Steder, saa er denne imponerende Samling, af hvilke en enkelt Del er den mest værdifulde, der nogensinde er befordret i Landet i eet Tog, den mest mindeværdige Gruppe af sin Art i Baldwin Fabriken's Historie.

(Fortsættes).

25 AARS JUBILÆUM

Den 1. September kan Lokomotivførerne C. C. V. Hessner, Melchiorsplads 8, 4., København Ø., H. P. W. Haugsted, »Lien«, Egholmsvej, Skanderborg, og H. T. C. Conradsen, Sdr. Boulevard 54, 2., København B, fejre 25 Aarsdagen for deres Ansættelse som Lokomotivmand.

ANDELE I FERIE- OG REKREATIONSHJEMMET

København G. Afd. 1: P. Petersen Kr. 120, A. R. S. Borg 120, R. Poulsen 120, Viggo Falk 200, O. Liljekrans 120, P. R. Hansen 120, J. C.

N. Børgesen 120, K. R. J. Olsen 120; København Ø. Afd. 5: E. Hansen 150, A. G. Andersen 200; Roskilde Afd. 9: Niels Christensen 120, Henry Larsen 120, C. O. Jørgensen 120; Korsør Afd. 17: V. A. H. Lund 200; Korsør Afd. 18: E. A. Nielsen 120; Esbjerg Afd. 24: L. P. P. Bendixen 120, Axel Hansen 120; Viborg Afd. 30: K. A. Holm 120; Frederikshavn Afd. 32: Aage Bang 120; Aarhus Afd. 38: N. K. Pedersen 120, A. Andersen 120, P. J. Petersen 120, A. P. Robdrup 120, J. G. A. Nielsen 120; Sønderborg Afd. 50: M. J. K. Nielsen 120; Tønder Afd. 52: H. K. Petersen 120.

Ialt Kr. 3390.

Som Gaver er modtaget: Fra pens. Lokomotivfører Vilh. Madsen, København G., Kr. 63, N. N. Afd. 33: Kr. 20, Nørrejdsk Lokomotivfører, Obligation i »Nye jydsk Kreditforening« paa Kr. 200. Ialt Kr. 283.

Med tidligere tegnede Andele og Gaver Kr. 98,465. Heri fragaar Kr. 200 som tegnet Andel af pens. Lokomotivfører Hested.

Det resterende Beløb bliver saaledes: Kr. 98,265.

Heraf er Kr. 79,465 frivillige og Kr. 18,800 obligatorisk tegnede Beløb.

København, den 12. August 1923.

H. Kann.

TEATERAFTEN PAA GB.

Lokomotivfyrbødernes selskabelige Forening havde lejet Thalia-Teatret Torsdag den 9. August. — Alle Billetterne var udsolgte, og det Bifald, de Optrædende høstede, maa sikkert være et Bevis for, at Medlemmerne mere sig godt.

H.

AFHOLDSKONGRES

Fremmøde Jernbanefolk fra de fleste europæiske Lande vil i denne Maaned gæste København. Der afholdes nemlig en international Kongres for Afholdsfolk i Almindelighed og tillige for de forskellige Landes Jernbane-Afholdsselskaber. Disse sidste holder Møde paa Jernbaneskolen i Hellerup Mandag den 20. og Tirsdag den 21. d. M.

Vort eget — Danske Jernbaners Afholdsselskab — har bestaaet i mere end 20 Aar og tæller nu ca. 1700 Medlemmer fra de forskellige Tjenestekategorier ved Stats- og Privatbanerne. Vi mener ikke at have arbejdet forgæves, tværtimod, — vi har støttet de, der var svage overfor de stærke Drikke, og vi har ved Eksemplets Betydning højnet den almindelige Ædruelighed og derved bidraget til stadig større Sikkerhed og Paalidelighed i tjenstlig Henseende.

Ogsaa paa anden Maade har D. J. A. i de forløbne Aar gjort et stort og velsignelsesrigt

Arbejde. Selskabet har i adskillige Tilfælde bekostet Opholdet paa Redningshjem for flere Tjenestemænd, saavel blandt det over- som det underordnede Personale, der paa Grund af overdreven Nydelse af stærke Drikke er bleven afskedigede af Jernbanetjenesten. Efter et kortere eller længere Ophold paa et Redningshjem er den paagældende som helbredet bleven udskreven og genansat. Denne Form for D. J. A.s Arbejde er maaske den mindst kendte blandt Personalet, men er til Gengæld en af Arbejdets smukkeste Frugter.

D. J. A. er et Led af det internationale Jernbane-Afholdsforbund (T. E. A. V.), som tæller over 60,000 Medlemmer fordelt over det meste Europa. Der ventes ved det forestaaende Møde i København Deltagere fra de fleste europæiske Lande med Formanden, Kontorchef K. Weber fra St. Gallen, Schweiz, i Spidsen. Paa Jernbaneskolen vil der bl. a. blive holdt Foredrag om »Alkohol og Jernbaner« af Maskiningeniør ved de hollandske Baner F. A. Brandt, Utrecht, om »Hvilke Minimal- og hvilke Idealbestemmelser med Hensyn til Personalets Alkoholnydelse bør være gældende i alle Jernbaners tjenstlige Bestemmelser« af Inspektør ved de østrigske Forbundsbaner H. Koffler, Villach, Kärnten, og endelig et Foredrag om »Betydningen af Anvendelsen af Frugt til alkoholfri Drikke« af Assistent ved de schweiziske Forbundsbaner Jules Freymond, Lausanne.

De forskellige faglige Organisationer indenfor Jernbaneetaten har fra D. J. A. modtaget Indbydelse til at overvære Møderne.

NY UDGAVE AF JERNBANEVISER

Hr. Assistent *Osvold Larsen*, Lunderskov, beder os meddele, at der vil blive udsendt en ny Udgave af »Jernbaneviser« og ønsker, at Bestillinger paa disse Viser, der fremkommer i et smukt stift Bind og sælges for 1 Kr. 65 Øre pr. Eksempplar, sendes til ham.

SJÆLLAND-FALSTERSKE BIBLIOTEK

Da Statsbanernes Kontorer her i Byen nu alle er aabne til Kl. 4 Eftermiddag, omlægges Byttetiden for Bibliotekets indenbys Medlemmer fra og med *Lørdag den 1. September d. A.* saaledes, at den bliver fra 4—5 $\frac{1}{4}$ Eftermiddag (Tirsdag, Torsdag og Lørdag) i Stedet for som hidtil fra 3—4 $\frac{1}{4}$.

København i August 1923.

Bestyrelsen..

Redaktion: Vesterbrogade 98 a², København B.
Tlf. Vester 8173 eller Vester 8113.

Udgaar 2 Gange maanedlig.

Abonnementspris: 6 Kr. aarlig.

Tegnes paa alle Postkontorer i Skandinavien.

Announce-Expedition:

Vodroffsvej 3 b. København V.
Telefon Vester 8113 eller Vester 4011.
Kontortid Kl 10—4.

Jernbanelæge *Gunni Busck*, Islands Brygge 9, er bortrejst fra 9. August til 1. September d. A.

Hans Praksis varetages i nævnte Tidrum af Læge *Neumann*, Islands Brygge 15. Konsultationstid: 1—2.

Jernbanelæge *Eiler Nielsen* er afgaaet ved Døden.

Lægetilsynet med 25 B Lægedistrikt varetages indtil videre af Jernbanelæge *Slamer*, Smallegade 8. Konsultation: Kl. 1—2.

TAKSIGELSER

Min hjerteligste Tak bringes alle for den venlige Opmærksomhed paa min 25aarige Jubilæumsdag.
Fritz Hansen.

Hjertelig Tak for udvist Opmærksomhed ved mit Jubilæum.
J. C. C. Larsen, Ro.

Udnævnelse.

Lokomotivmester II G. L. M. Sørensen Høgh, Nyborg, efter Ansøgning til Lokomotivmester I i Vamdrup fra 1—8—23 (vgl. Udn.).

Afsked.

Lokomotivfører R. V. H. Andersen, Kbh.s Godsb., efter Ans. p. G. af Svagelighed m. Pens. fra 31—10—23 (min. Afsk.).

Lokomotivfører P. Schmidt, Kbhavns Godsb., efter Ans. p. G. af Svagelighed m. Pens. fra 31—10—23 (min. Afsk.).

Lokomotivfører E. A. V. Wunderlich, Kbhavns Godsb., efter Ans. p. G. af Svagelighed m. Pens. fra 31—10—23 (min. Afsk.).

Forflyttelse.

Lokomotivfører G. A. Mouritsen, Lunderskov, efter Ansøgning til Sønderborg fra 1—8—23.

Tilladelse til at bytte Tjenestested.

Lokomotivfyrbøderne C. C. Andersen, Kbhvns Godsb., og J. C. M. Johansen, Herning, under 9—8—23.

Bemærk • Kiærs • Klæder

HABIT
35 KR.

20 Skindergade 20

HABIT
35 KR.

Nærværende Nummer er afleveret
paa Avispostkontoret den 17. August.

SENKING

GASAPPARATER

med ny
patenteret
Luftblandings-
Regulator

GASOVNE

(Hvid Porcelænsemaille)
med Cirkulations-Varmekanaler.

Mindste Gasforbrug

Regelmæssig Varmefordeling —

Stegning paa Rist

Oven, hvori alting lykkes

Skandinaviens største Special-
ndstilling.

Vestergade 2 ligefor
Gl. Torv
Tlf. 14312

Th. Styrmer

Fuldstændig Herreekvipering

Gaskompagniets Ejendom

Gl. Kongevej 120

Telefon Central 7607

Jernbanefunktionærer 8 pCt. Rabat

L. P. Aistrup leve-

rer Søgæsmøbl., Divaner, Tæpper,

Spisest., Sovevæ., Børne-,

Ungpige- og Bondemøbler

Ratebetaling

TORVEGADE 20

Sporvognsline: 2—9—19

STOP!!

i Frederiksborggade 12^{Mez.}

Konfektions- og Pelsvarelagere
(ved Nørreport)

PAA RATEBETALING

leveres alt

Damekonfektion, Pelsvarer & Kjoler

Lille Udbetaling — Rentefrit

KØB FRA LAGER

Klædninger 65, 78, 85, 98, 115, 125 Kr.

Vinterfrakker 75, 80, 85, 98, 120

Sommerfrakker 65, 78, 98, 115

Stortrøjer m. sv. Foer 42, 52, 62

Benklæder 12, 16, 18, 22, 28

Smokingklædninger Jaketklædninger

Motorjakker Gummikapper

Vindjakker — Alle Størrelser

Kun Kontant. Bestemte Priser

Jernbanefunktionærer 5 pCt. Rabat

Afdeling for Udlægning af elegante
Kjole-, Smoking- og Diplomatklæd-
ninger samt sorte Overfrakker.

Lageret Monopol

Nørregade 38. 1 Sal

Telefon Byen 1281

C. B. Møller & Co.s

BØRS CIGAR

der faas over hele Landet, er
fabrikeret af de fineste Tobakker

Det er den bedste 15 Øres Cigar

Amk. Gummivare

Industri Vestergade 3 Kbhvn. B.

Modersprøjter, Sanitet- & Sygeplejeartikler

III. Prisliste mod 80 Øre i Frimrk.

DISKRET EKSPEDITION • Telf. Byen 4195

Jernbanemænd 10 pCt. Rabat

ENGELSK SKRÆDERI

King Cloth
BEDSTE STOF

English House

NØRREPORT.

ANDREAS CHRISTENSEN

PIANO- OG FLYGELFABRIK

Nørrebro. 47¹ St. Kongensg. 45

12788 7402

KONTANT AFBETAL:

Fineste DANSK Fabrikat
Lev. til Vareloft.

S. C. SØRENSEN

Randers - Aalborg

Jern- og Staalforretning.

STØT VORE ANNONCØRER

Lædervareforretningen

(C. Jensen)

Vesterbrogade 30

har det største og smukkeste Lager i

Kitbag — Mapper — Portemonaier — Seddelbøger

de sidste Nyheder i Dametasker

Jernbanefunktionærer 5 pCt. Rabat

P. Matthisen's Eftf.

Skoløjs-Magasin. Istedgade 124.

Statsfunktionærer 5 pCt. Rabat.

Vesterbros Cigar- og Vinimport

Telefon Vester 8210 — 140, Istedgade 140. — Telefon Vester 8210.